

Анкета о засијаним површинама на крају прољетне сјетве и процјена приноса раних култура, 2025.

УПУТСТВО ЗА АНКЕТИРАЊЕ

ПРЕДГОВОР

Анкета „Годишње истраживање о засијаним површинама на крају прољетне сјетве и процјена приноса раних култура“, са стањем на дан 23. маја текуће године, представља истраживање од интереса за цијелу Републику Српску.

Основни циљ Анкете је да обезбиједи податке о пољопривредним површинама по категоријама кориштења земљишта, броју и површини воћних стабала и чокота винове лозе, површинама под усјевима на крају прољетне сјетве као и подацима о очекиваним приносима раних усјева и воћа.

Јединице посматрања у овој Анкети су породична пољопривредна газдинства која се баве биљном производњом на територији Републике Српске, а која су изабрана у узорак методом случајног избора, као и правна лица (предузећа и предузетници) која се баве биљном производњом.

За провођења ове Анкете припремљен је одговарајући Упитник (образац) и Методолошко упутство, које садржи неопходна методолошка објашњења, упутство за апликацију за унос података, као и опис обавеза свих учесника у Анкети.

Период прикупљања података је од 23. маја до 10. јуна текуће године. Почетак рада на анкетирању је 23. мај ујутро, када анкетар, ради прикупљања информација и попуњавања апликације за унос података телефоном позива изабрано газдинство.

Приликом припреме упитника и Методолошког упутства коришћене су статистичке препоруке садржане у ЕУ регулативама, методолошким упутствима, објашњењима Евростат-а, а у циљу добијања међународно упоредивих података.

САДРЖАЈ

I ОПШТЕ НАПОМЕНЕ	1
1.1. УВОД.....	1
1.2. ЗАКОНСКЕ ОСНОВЕ.....	1
1.3. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ПОЈМОВА И ИЗРАЗА.....	1
1.4. ЈЕДИНИЦЕ ПОСМАТРАЊА И ОБУХВАТ	1
1.5. РЕФЕРЕНТНИ ДАН И ПЕРИОД АНКЕТИРАЊА	2
1.6. ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АНКЕТЕ.....	2
1.7. ЗАШТИТА ПОДАТАКА.....	2
II ОРГАНИЗАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА АНКЕТЕ	2
2.1. Организациона структура и задаци	2
2.1.1. Група за имплементацију	2
2.1.2. Контролор	2
2.1.3. Анкетари	3
2.1.4. Обука	3
III РАД АНКЕТАРА.....	4
3.1. Приступање апликацији за унос података.....	4
3.2. Процедура анкетања.....	4
3.3. Техника попуњавања Упитника	5
3.4. Унос података у апликацију.....	6
3.4.1 Идентификациони подаци	6
3.4.2 Површина коришћеног пољопривредног земљишта	9
3.4.4. Поврће, лубенице и јагоде	9
3.4.5. Воће и бобичасто воће	10
3.4.6. Виногради	10
3.4.7. Коришћена пољопривредна површина	10
IV ДЕФИНИЦИЈЕ И ОБЈАШЊЕЊА	11

I ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

1.1. УВОД

“Годишње истраживање о засијаним површинама на крају прољетне сјетве и процјена приноса раних култура” представља основно истраживање у области статистике биљне производње. Овим истраживањем обезбеђују се подаци о пољопривредним површинама по категоријама кориштења земљишта, површини и броју воћних стабала и чокота винове лозе, површинама под усјевима на крају прољетне сјетве као и подацима о очекиваним приносима раних усјева и воћа.

Добијени подаци обезбиједиће основу за функционисање система статистике пољопривреде, као и за креирање одговарајуће аграрне политике.

1.2. ЗАКОНСКЕ ОСНОВЕ

Ово истраживање проводи се у складу са Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 85/03), Одлука Владе Републике Српске о усвајању Статистичког програма Републике Српске за период од 2022 - 2025, број 04/1-012-2-3176/21 (“Службени гласник Републике Српске” број 102/21).

1.3. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ПОЈМОВА И ИЗРАЗА

Пољопривредно газдинство представља самосталну јединицу у техничком и економском смислу, која има јединствено управљање и која обавља пољопривредну дјелатност, било да је у питању главна или секундарна дјелатност газдинства. Газдинства могу бити породична пољопривредна газдинства и правна лица/предузетници.

Породично пољопривредно газдинство (ППГ) је свака породична или друга заједница лица која заједно станују и заједнички троше своје приходе за подмиривање основних животних потреба (укључујући самачко домаћинство), чији се чланови (један или више) баве биљном производњом, било као примарном, било као секундарном активношћу, а која има јединствено управљање, заједнички користи средства за производњу (земљиште, машине, објекте) и рад својих чланова, чији је носилац физичко лице.

Носилац породичног пољопривредног газдинства је особа (физичко лице) која је економски и законски одговорна за рад газдинства и на чије име функционише дотично газдинство, односно особа која преузима ризик рада.

Локација газдинства је мјесто на којем се одвија цјелокупна биљна производња или њен главни дио. То је обично мјесто на којем се налазе пољопривредни објекти/зграде намијењени за пољопривредну производњу (нпр. стакленик, хладњача за смјештај пољопривредних производа, највећи административни центар и сл.) или највећа површина коришћеног пољопривредног земљишта.

1.4. ЈЕДИНИЦЕ ПОСМАТРАЊА И ОБУХВАТ

Јединице посматрања у оквиру овог анкетног истраживања јесу пољопривредна газдинства лоцирана на територији Републике Српске која се баве биљном производњом и налазе се у Адресару пољопривредних газдинстава.

Из Адресара (статистичког оквира), методом случајног узорка, је изабран репрезентативни узорак од 3 365 породичних пољопривредних газдинстава која ће бити обухваћена анкетним истраживањем. Прије избора узорка извршено је дјелимично ажурирање Адресара на основу резултата претходних статистичких истраживања и административних регистара.

1.5. РЕФЕРЕНТНИ ДАН И ПЕРИОД АНКЕТИРАЊА

„Годишње истраживање о засијаним површинама на крају прољетне сјетве и процјена приноса раних усјева“ спроводи се у периоду од 23. маја до 10. јуна, снимајући стање на дан 23. маја текуће године.

1.6. ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АНКЕТЕ

За реализацију Анкете „Годишње истраживање о засијаним површинама на крају прољећне сјетве и процјена приноса раних култура“ користиће се следећи методолошки инструменти:

- Упитник за „Годишње истраживање о засијаним површинама на крају прољећне сјетве и процјена приноса раних култура“ (попуњавање путем „ИСТ“ апликације),
- Методолошко упутство,
- Писмо за газдинство о спровођењу анкете,
- Изјава анкетара о повјерљивости података,
- Извјештај анкетара о току анкетирања (Образац),
- Извјештај контролора о току анкетирања (Образац),

1.7. ЗАШТИТА ПОДАТАКА

Лични и други подаци прикупљени у Анкети представљају службене статистичке податке и као такви користиће се искључиво у статистичке сврхе и неће се објављивати као појединачни, односно подлијежу посебној заштити, која ће бити обезбијеђена у свим фазама реализације анкете.

Непосредни извршиоци дужни су да поступају у складу са Законом о статистици Републике Српске и Законом о заштити личних података и да податке до којих долазе у току анкетирања чувају као пословну тајну.

II ОРГАНИЗАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА АНКЕТЕ

2.1. Организациона структура и задаци

2.1.1. Група за имплементацију Анкете координира све активности у свим фазама спровођења. Задужена је за обуку анкетара и контролу извршења процедура у вези са свим потребним активностима на територији Републике Српске. Организује обраду и објављивање података Анкете.

2.1.2. Контролори и супервизори (4) су задужени за организацију, спровођење и контролу Анкете на територији коју покрива Република Српска. Такође обавља послове „ИТ“-сектора чији задаци поводом спровођења анкете су:

1. Израда апликације за унос података,
2. Дефинисање и имплементација логичких контрола,
3. Израда излазних извјештаја за праћење рада на терену за контролора (методолог), израда извјештаја за анкетаре на лаптоповима (како би пратили свој учинак) те израда извјештаја за потребе публиковања,
4. Израда САТИ система модула за прикупљање/преузимање података и апликација за унос,
5. Припрема рачунара - инсталација неопходних софтвера и алата потребних за рад анкетара,
6. Учествовање у обуци анкетара,
7. Свакодневна контрола података и транспорт истих на продукциони сервер,
8. Припрема и слање података BHAS-у у одговарајућем формату,
9. Свакодневна техничка подршка током трајања анкете на терену (промјене и допуне адресара, пребацивање дијелова узорка са једног на другог анкетара...),
10. Израда sql процедура за контролу, едитовање и инпутацију података по завршетку уноса

Контролори имају задатак да контролишу рад анкетара (9) и прате ток анкетирања газдинстава. Контролор је такођер задужен за обављање активности као што су:

Послови и задаци везани за праћење рада анкетара:

- ▶ пре почетка спровођења Анкете на терену:
 - учествују у извођењу обуке за анкетаре;
- ▶ у току спровођења Анкете на терену:
 - контролишу рад и пружају стручну помоћ додијељеним анкетарима (у просеку 6),
 - путем апликације за унос прати рад анкетара и помаже им да ријеше све спорне или нејасне случајеве,
 - сукцесивно прегледају попуњене обрасце путем ИСТ апликације, контролишу комплетност и тачност унијетих података,
 - у циљу обезбјеђења бољег квалитета података редовно контактирају са анкетарима телефоном и, по потреби, у прва три дана анкетања одрже заједнички састанак с додијељеним анкетарима ради утврђивања евентуалних систематских грешака и ради договора о једнообразној примјени методолошких упутстава,
 - правовремено, тачно и ефикасно спроводи све повјерене задатке и да о свом раду, као и о току предвиђених активности, редовно обавјештавају предпостављене,
 - врши измену анкетара чији рад, и поред указане помоћи и упозорења, не задовољава и угрожава квалитет података Анкете.

Најодговорнији дио посла имају анкетари, јер од њиховог савјесног рада зависи и успјех овог истраживања. Анкетари су задужени да методолошки исправно прикупе податке од пољопривредних газдинстава и да их на исправан начин унесу у апликацију, водећи рачуна о повјерљивости индивидуалних података.

2.1.3. Анкетари (10) јесу непосредни извршиоци Анкете. Ангажовани су на основу одабира начелника одјелјења и задужени су за анкетање породичних газдинстава на основу додијељене Листе газдинстава, у складу са прописаним упутствима и упутствима добијеним од контролора, коме одговарају за свој рад. Њихови послови и задаци су да:

- присуствују једнодневној обуци,
- анкетају породична газдинства путем телефона,
- прикупљене податке унесу у предвиђену апликацију,
- у случају потребе за додатним објашњењима, контактирају са својим контролором.

Период ангажовања анкетара: од 23. маја до 12 јуна 2024. године (ради се и викендом).

2.1.4. Обука

Прије почетка Анкете биће организована обука непосредних извршилаца, ради обезбјеђивања јединственог поступања у тумачењу и примјени методологије. Посебна пажња биће посвећена уносу података у апликацију (CATI). Обука обухвата, поред презентације методологије Анкете, и практично вјежбање.

Обука је намијењена:

- анкетарима.

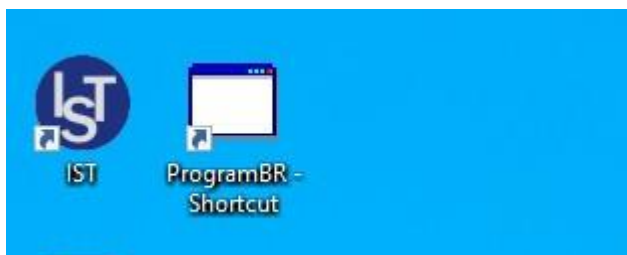
Обуку непосредних извршилаца Анкете (анкетара) врши контролор.

III РАД АНКЕТАРА

3.1. Приступање апликацији за унос података

Подаци прикупљени од газдинстава уносе се директно у електронски упитник који се налази на рачунару. Да би се приступило Упитнику, потребно је урадити следеће:

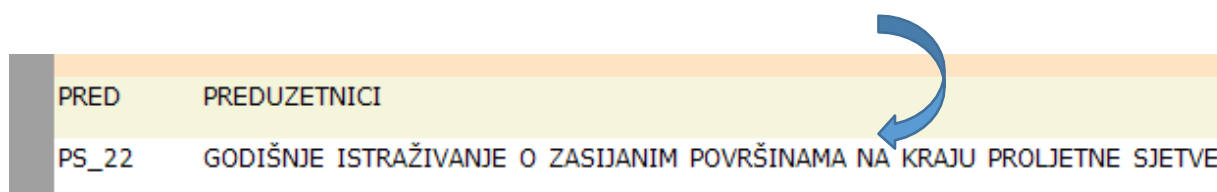
Кликнути на иконицу IST, која се налази на десктопу рачунара.

Извршити избор одговарајуће апликације уласком у опцију „Izbor aplikacije“

Појавиће се панел на коме постоји неколико наслова истраживања. За потребе ове анкете треба кликнути на PS_22.

Након избора одговарајућег истраживања бирамо опцију за почетак уноса података анкетираног пољопривредног газдинства.

На овом панелу треба изабрати опцију „Unos“ након чега ће се отворити први панел упитника.

3.2. Процедура анкетирања

Непосредно пре почетка рада на терену, анкетар се упознаје са Листом газдинстава (Адресар). Подаци садржани у Листи

налазе се и у апликацији за унос података – у Адресару.

IST						
	UNETO	GOD	MBR	NAZIV	IMEPREZIME_NOSIO	JIB
	X	2025	20000066		DŽEMAL BAJGORIĆ	
▶		2025	20000071		DŽEMAIL MAHMUTO	
		2025	20000108		DŽEMIL JAŠAREVIĆ	
		2025	20000226		DŽEVAD SERHATLIĆ	

Анкетар није у обавези да се придржава редоследа газдинстава са Листе, али је дужан да позове свако изабрано газдинство, без обзира на то колико времена и труда то изискује, и да га анкетира. У току свог рада, анкетар треба да се придржава инструкција датих у овом упутству, као и инструкција добијених на обуци.

3.3. Техника попуњавања Упитника

Упитник се попуњава уношењем бројчаних вриједности у предвиђена поља. По Упитнику се креће притиском на типку „Ентер“ или уз помоћ миша.

POVRŠINA KORIŠĆENOG POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA			
T1. Da li imate zasijane žitarice na oranicama (pšenicu, raž, ječam, zob, tritikale, kukuruz)?			1
		Zasijano u jesen 2024 dunum	Zasijana površina dunum
1. Pšenica	101		10
2. Raž, ozima i jara	103		20
3. Ječam, ozimi i jari	104		
4. Ovas/zob, ozima i jara	105		
5. Tritikale	108		
			Očekivani prinos kg/dunum
			300
			250

Уколико је потребно измијенити идентификационе податке газдинства, измјене се уносе латиничним писмом. Изабрати латинично писмо у менију за језик. Подаци се уносе у јединицама мјере, изабраним или назначеним на Упитнику.

Уколико нема појаве (не постоји податак), оставља се празно поље.

Свако поље у Упитнику у које треба уписати податак означено је шифром. Ово је важно због тога што ће у поруци упозорења, као и код објашњења грешака у логичкој контроли, бити назначене шифре поља на која се односи порука (постоји грешка).

На екрану се може појавити порука упозорења, којом се сигнализира да је направљена грешка приликом уноса података или да је потребно попунити обавезно поље.

Када се појави порука упозорења да је направљена грешка приликом уноса, треба исправити грешку, али ако се то и не уради у том тренутку, апликација дозвољава да се рад настави.

У случају појављивање поруке која упућује на то да је посриједи обавезно поље, апликација неће дозволити даљи рад, и поље на које се порука односи мора бити попуњено.

Након завршетка уноса података у поглавље, пре преласка на слиједеће поглавље, обавезно треба урадити логичку контролу, на шта ће пажњу скренути и сама апликација. Логичка контрола се активира избором опције „ЛК“, која се налази у горњем десном углу екрана. Активирањем логичке контроле биће идентификоване све грешке у том поглављу које треба исправити. У супротном, упитници се неће сматрати валидним. Објашњење грешке, појављује се преласком курсора преко црвеног поља са означеним бројем грешке.

UNOS - GODIŠNJE ISTRAŽIVANJE O ZASIJANIM POVRŠINAMA NA KRAJU PROLJETNE SJETVE : PS_22_Glavna_2025		
God	Mes	IPG
2025	05	20000108
PS_22_Glavna_2025 - PS_22_Glavna_2025		

Послије обављене контроле унијетих података и исправке евентуалних грешака треба изабрати опцију „Sačuvaj“, која се налази у горњем десном углу екрана. То ће омогућити враћање на почетни панел Упитника и избор

следећег поглавља за попуњавање.

Sačuvaj		Izlaz
☐	☐	LK

Када се заврши унос комплетног Упитника, на почетном панелу Упитника изабрати опцију „LK“ (уколико то не урадите, програм ће вас опоменути), а затим опцију „Sačuvaj“, након чега ће нестати подаци са екрана, што је знак да је Упитник унесен. Избором опције „IZLAZ“ излази се из панела за унос података.

3.4. Унос података у апликацију

Уласком у Упитник на екрану ће се појавити почетни панел. На овом панелу налазе се ОПШТИ ПОДАЦИ газдинства.

3.4.1 Идентификациони подаци

UNOS - GODIŠNJE ISTRAŽIVANJE O ZASIJANIM POVRŠINAMA NA KRAJU PROLJETNE SJETVE : PS_22_GLAVNA_2025

God	Mes	IPG
2025	05	20000108

Анкетар треба, са Листе газдинстава (Адресар) која је већ инсталирана у апликацију, да унесе "ID број домаћинства" у одговарајуће поље.

IST						
	UNETO	GOD	MBR	NAZIV	IMEPREZIME_NOSIO	JIB
	X	2025	20000066		DŽEMAL BAJGORIĆ	
▶		2025	20000071		DŽEMAIL MAHMUTO	
		2025	20000108		DŽEMIL JAŠAREVIĆ	
		2025	20000226		DŽEVAD SERHATLIĆ	

Уношењем првих неколико цифара "ID броја домаћинства" те притиском на тастер „Ентер“ отвориће се, у падајућем менију, Адресар из кога треба изабрати газдинство које се анкетира.

UNOS - GODIŠNJE ISTRAŽIVANJE O ZASIJANIM POVRŠINAMA NA KRAJU PROLJETNE SJETVE : PS_22_GLAVNA_2025

God	Mes	IPG
2025	05	20000108

PS_22_GLAVNA_2025 - PS_22_Glavna_2025

Након избора газдинства које се акетира аутомачки се попуњавају поља за тражене податке о „Почетку уноса у упитник“.

Sačuvaj		Sačuvaj i idi na sledeći slog	
☐	☐	LK	

Početak unosa upitnika • 105/20/25 8:46:18 AM

Sifra anketara	Sifra kontrolora
888	150

Након избора газдинства идентификациона поља са подацима аутоматски ће се попунити: "Ime i prezime nosioca

gazdinstva“, „Matični broj nosioca gazdinstva“, „Opština/grad“, „Naselje“, „Ulica“, „Kućni broj“, „Elektronska adresa“, „Telefon“, „Lokacija gazdinstva“, „Opština/grad“, „Naselje“ и „Registracija gazdinstva u MPŠV“. Уколико анкетар утврди да је дошло до промјене идентификационих података, промјене је потребно одмах унијети. Затим треба тастером „Ентер“ (не мишем) прелазити преко поља, док се не стигне до првог питања.

IDENTIFIKACIONI PODACI GAZDINSTVA	
Porodično gazdinstvo	Pravno lice/preduzetnik
Ime i prezime nosioca gazdinstva DŽEMIL JAŠAREVIĆ	Naziv pravnog lica ili organizacionog dela/preduzetnika
Matični broj nosioca gazdinstva	Matični broj pravnog lica/preduzetnika
	Jedinstveni identifikacioni broj preduzetnika
Adresa stanovanja nosioca gazdinstva/sedište pravnog lica/preduzetnika	
Opština/grad	Naselje
Doboj	Čajre
Ulica	Kućni broj
ČAJRE	9

Након уношења идентификационих података за газдинство, потребно му је додијелити одговарајући одговор између седам понуђених варијанти у пољу „Odziv gazdinstva“

Status gazdinstva
1. Gazdinstvo je intervjuisano i nosilac je isti
2. Gazdinstvo je intervjuisano i nosilac je različit
3. Gazdinstvo se ne bavi biljnom proizvodnjom
4. Gazdinstvo se ne bavi poljoprivredom
5. Odsustvo članova gazdinstva (nakon 5 pokušaja telefonskog anketiranja)
6. Telefonski broj gazdinstva je nepoznat ili netačan
7. Gazdinstvo je odbilo saradnju

ODZIV GAZ

1

Pravni status gazdinstva

1

Одзив газдинства – У падајућем менију обавезно изабрати једну од понуђених опција, у зависности од ситуације на терену, која може бити другачија од очекиване, и пошто су газдинства подложна променама, као што су нпр. нестанак (гашење) газдинства, пресељење и сл. Може се очекивати и да извршан број газдинстава одбије сарадњу.

У одговарајућим случајевима анкетар поступа на следећи начин:

- Статус 1. Уколико анкетар успостави телефонски контакт са газдинством са Листе са идентичним носиоцем газдинства, а то газдинство се бави биљном производњом и не одбија сарадњу, код питања Одзив газдинстава треба означити са редним бројем 1 – Газдинство је интервјуисано и носилац је исти.
- Статус 2. Уколико анкетар успостави телефонски контакт са газдинством са Листе које обавља пољопривредну активност – биљна производња, а носилац газдинства је различит од носиоца газдинства у Листи, код питања Статус газдинстава треба означити са редним бројем 2 - Газдинство је интервјуисано и носилац је различит. У овом случају се уносе идентификациони подаци за новог носиоца газдинства.

- Статус 3. Ако газдинство више не обавља пољопривредну активност – биљна производња из социјалних, економских или неких других разлога, Статус газдинстава код овог питања треба означити са редним бројем 3 – Газдинство се не бави биљном производњом.
- Статус 4. Ако газдинство више не обавља пољопривредну активност из социјалних, економских или неких других разлога, Статус газдинстава код овог питања треба означити са редним бројем 4 – Газдинство се не бави пољопривредом.
- Статус 5. Уколико су у периоду трајања анкетања чланови газдинства одсутни из различитих разлога (пет покушаја успостављања телефонског контакта), тако да анкетар није имао кога да интервјуише, треба означити Статус газдинстава под редним бројем 5 – Одсуство чланова газдинства.
- Статус 6. Газдинства за која не постоји број телефона у Адресару, упитник за попуњавање ће бити достављен путем поште. У случају да се коверта врати са натписом „непозната или нетачна адреса“ треба означити Статус под редним бројем 6 – Телефонски број газдинства је непознат или нетачан.
- Статус 7. Уколико и поред свих настојања, чланови газдинства одбију сарадњу са анкетаром, треба означити Статус газдинстава под редним бројем 7 – Газдинство је одбило сарадњу.

По завршеном уносу „STATUS GAZDINSTAVA“ и након провјере идентификационих података, активира се логичка контрола и одабира се дио Упитника за наставак анкетања, а то је „PS_22_Podaci“.

Lokacija gazdinstva	
Opština/grad lokacije	Naselje lokacije
Doboj	Čajre
Da li je gazdinstvo registrovano u Registru poljoprivrednih gazdinstva Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske?	
	1
Broj poljoprivrednog gazdinstva u Registru	
123654897	
Napomena Anketara	

За свако газдинство са Листе газдинстава мора да постоји попуњен упитник и попуњена сљедећа поља: идентификациони број газдинства и одговарајући статус газдинства.

3.4.2 Површина коришћеног пољопривредног земљишта

POVRŠINA KORIŠĆENOG POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA				1. Da	2. Ne --Pitanje
T1. Da li imate zasijane žitarice na oranicama (pšenicu, raž, ječam, zob, tritikale, kukuruz)?				1	
		Zasijano u jesen 2024 dunum	Zasijana površina dunum	Očekivani prinos kg/dunum	
1. Pšenica	101		10.00	300.00	
2. Raž, ozima i jara	103		20.00	250.00	
3. Ječam, ozimi i jari	104				
4. Ovas/zob, ozima i jara	105				
5. Triticale	108				
6. Kukuruz za zrno	106				
7. Kukuruz za silažu	602				
8. Ostala žita za zrno (proso, heljda, sirak, suražica)	199				
9. Žita za proizvodnju zrna - ukupno (1+2+3+4+5+6+8)		0	30.00		

Приликом прикупљања података путем телефона све добијене информације о засијаним површинама жита за производњу зрна, махунарки, корјенастог и кртоластог биља, индустријског биља, крмног биља, површина поврћа, лубеница и јагода, цвијећа и украсног биља, окућница и угара приказују се у дунумима у колону „Засијане површине“.

Код појединих група усјева потребно је уписати очекиване приносе као и укупну производњу која се очекује у тачно дефинисана поља.

3.4.3. Поврће, лубенице и јагоде

POVRĆE, LUBENICE I JAGODE			
T10. Da li imate plastenik namijenjen proizvodnji povrća za prodaju na tržištu?			1
38. Površina plastenika u m2		1000	
		Zasijana površina m2	
		Plastenici i staklenici	
		Zasijano u 2024 m2	Zasijana površina m2
39. Paradajz	317		
40. Paprika	320		300
41. Krastavac	322		250
42. Crni luk	308		250
43. Bijeli luk	307		200
44. Kupus i kelj	309		
45. Karfiol	311		
46. Mrkva	313		
47. Grašak za zeleno zrno	306		
48. Ostalo povrće (tikva, tikvica, patlidžan, peršun, celer, blitva, cvekla...)	399		
49. Dinje i lubenice	335		
50. Jagode	336		
51. Povrće, lubenice i jagode u plastenicima i staklenicima - ukupno (39+40+...+49+50)		0	1000

Поврће, лубенице и јагоде приказују се одвојено у табели и улазе у састав површина коришћеног пољопривредног земљишта.

3.4.4. Воће и бобичасто воће

RANO I KASNO VOĆE, JEZGRASTO I BOBIČASTO VOĆE						
T12. Da li uzgajate rano voće (trešnju, višnju, kajsiju)?						1
		Plantažni voćnjaci				Ekstenzivni voćnjaci
		Plantažni voćnjaci u 2024 dunum	Ukupna površina plantažnih voćnjaka dunum	Od toga rodna površina plantažnih dunum	Očekivani prinos kg/dunum	Broj stabala ekstenzivnih voćnjaka
66. Trešnja	404	0	15	10	2000	
67. Višnja	405	0	25	15	1700	
68. Kajsija	409	0				

Табела воће и бобичасто воће приказује површину под плантажним воћњацима као и укупну површину екстензивних воћњака. Техника попуњавања података иста је као код осталих пољопривредних култура.

3.4.5. Виногради

VINOGRADI				
T17. Da li obrađujete vinograd tj. uzgajate vinovu lozu?				
		Površina vinograda u 2024 dunum	Ukupna površina vinograda dunum	Od toga rodna površina vinograda dunum
80. Sorte grožđa za proizvodnju kvalitetnog i visokokvalitetnog vin	502			
81. Sorte grožđa za ostala vina	503			
82. Stono grožđe - grožđe za jelo	501			
83 Vinogradi - ukupno (80+81+82)		0		

Табела виногради приказује површину винограда (интензивног и екстензивног) те учешће појединих сорти у укупној површини.

3.4.6. Коришћена пољопривредна површина

KORIŠĆENA POLJOPRIVREDNA POVRŠINA	
	Površina dunum
84. Korišćena površina oranica i bašta	149.50
85. VOĆNJACI	240.00
86. VINOGRADI	

Табела представља збир појединачних категорија земљишта као и сталних засада на пољопривредном газдинству.

IV ДЕФИНИЦИЈЕ И ОБЈАШЊЕЊА

Површина коришћеног пољопривредног земљишта

Уписују се подаци о површинама под усјевима који су засијани у јесењој и прољетној сјетви, на ораницама и баштама, окућници, као и површине под вишегодишњим усјевима на ораницама и баштама, ливадама, пашњацима, воћем, бобичастим воћем и виноградима које је пољопривредно газдинство у посматраној пољопривредној години користило. У истој табели потребно је и посебно приказати, очекивани просјечни принос у килограмима по дунуму и очекивану производњу у килограмима за жита (кодови култура 101, 103, 104, 105, 108).

Засијана површина је укупна површина на којој је пољопривредно газдинство засијало усјеве, у посматраној пољопривредној години, без обзира да ли је на тим површинама, након сјетве, усјев уништен усљед природних непогода или неког другог разлога.

На примјер, ако је на 100 дунума засијана пшеница, али је усљед лоших временских услова у међувремену уништено 20 дунума, засијана површина која ће бити унијета у образац бит ће и даље 100 дунума.

Уколико се површина, на којој је уништен усјев, засијана неким другим усјевом, онда се та површина приказује под усјевом, који је накнадно засијан.

На примјер, ако је на 100 дунума засијана озима пшеница, али је због лоших временских услова у међувремену уништено 20 дунума, а затим у прољећној сјетви на тој површини засијан сунцокрет, површина која ће бити унијета у образац под пшеницом ће бити 80 дунума, а под сунцокретом 20 дунума.

Очекивани принос и производња раних жита представља очекивани принос у (kg/дунуму) који ће се добити по завршетку жетве (бербе) и вршидбе, односно колика се очекује укупна производња ускладиштеног усјева умањена за количине изгубљене пре жетве, током жетве, транспорта итд.

Житарице (кодови култура 101, 103, 104, 105, 108, 106, 199) – *пшеница, раж, јечам, зоб, тритикале, кукуруз за зрно, остала жита за зрно.*

Подаци се односе на засијану површину жита која се жању сува ради производње зрна, без обзира на употребу (укључујући и жита која се користе за производњу енергије и производњу сјемена за продају). Површине под житима која се жању у зеленом стању ради исхране стоке, уписују се у оквир крмног биља (нпр. кукуруз за силажу – зелена маса, шифра 25). У овој табели се приказује и очекивани просјечана принос килограма по дунуму и очекивани укупни принос у килограмима за рана жита (кодови култура 101, 103, 104, 105, 108).

Остварена производња жита исказује се као производња односно укупан принос зрна у просушеном стању, односно влажности зрна с 14% влаге.

Пшеница (код културе 101) – приказује се засијана површина и очекивана производња пшенице укупно (озими и јари усјев), без обзира на врсту пшенице.

Раж, озима и јара (код културе 103) – приказује се засијана површина и очекивана производња озимог и јарог усјева.

Јечам, озими и јари (код културе 104) – приказује се засијана површина и очекивана производња озимог и јарог јечма.

Овас/Зоб, озими и јари (код културе 105) – приказује се засијана површина и очекивана производња озимог и јарог усјева.

Тритикале (код културе 108) – приказује се засијана површина и очекивана производња.

Кукуруз за зрно (код културе 106) – приказује се засијана површина кукуруза за зрно, меркантилног и сјеменског заједно. Обухватају се све сорте (ране, касне, хибридни и др.).

Остала жита за зрно (код културе 199) – спадају: просо, хељда, сирак, суражица и др.

Жита за производњу зрна – укупно – приказују се укупно засијане површине свих жита. Податак представља збир површина по културама (кодови култура 101+103+104+105+108+106+199).

Махунарке (кодови култура 305 и 399) – пасуљ, остале махунарке

Пасуљ (код културе 305) – приказује се засијана површина пасуља као главног усјева.

Остале махунарке (код културе 399) – обухватају: боб, сочиво, леблебија и др.

Махунарке укупно – приказују се укупно засијане површине свих махунарки. Податак представља збир површина, које су унијете под кодом 305 и 399.

Корјенасто и кртоласто биље – кромпир, сточна репа и остало корјенасто биље

Кромпир (код културе 301) - приказује се засијана површина раног, касног и сјеменског кромпира заједно.

Сточна репа (код културе 609) – приказује се засијана површина коријена сточне репе без лишћа.

Остало корјенасто биље (код културе 699) – које се сије ради исхране стоке, без обзира на то да ли се користи коријен или стабљика, обухвата: сладак кромпир, сточну шаргарепу, пашканат и др.

Корјенасто и кртоласто биље – укупно – приказују се укупно засијане површине свог корјенастог биља. Податак представља збир површина култура под кодовима 301+ 609+ 699.

Индустријско биље – уљана репица, сунцокрет, соја, остали усјеви за производњу уља, дуван, љековито и ароматично биље, остало индустријско биље.

Подаци се односе на засијану површину усјева намијењени за индустријску прераду прије финалне употребе. Укључени су и усјеви за производњу обновљиве енергије.

Уљана репица (код културе 201) – укључује и производњу сјемена за продају.

Сунцокрет (код културе 203) – укључује и производњу сјемена за продају.

Соја (код културе 202) – укључује и производњу сјемена за продају.

Остали усјеви за производњу уља (код културе 299) – приказују се усјеви до сада непоменути, који се сију ради производње зрна а служе за производњу уља након индустријске прераде. Обухватају: уљану тикву, мак, ричинус, сусам, кикирики и др.

Дуван (код културе 204) – приказати засијану површину.

Љековито и ароматично биље (код културе 800) – приказују се површине под биљкама које се користе у фармацији или као зачини. У љековито или ароматично биље спадају: анис, лаванда, нана, камилица, матичњак, жалфија, линцура, першун, босиљак, слачица, оригано, коријандар, лук влашац и др.

Остало индустријско биље (код културе 899) обухвата: цикорију, као и остале усјеве до сада непоменуте гајене искључиво за производњу енергије.

Индустријско биље – укупно – приказују се укупно засијане површине под индустријским биљем. Податак представља збир површина, које су унијете по кодовима култура 201 + 203 + 202 + 299 + 204 + 800 + 899.

Крмно биље – кукуруз за силажу, житарице које се жању зелене, дјетелина, луцерка, остале вишегодишње легуминозе, вишегодишње траве и мјешавина трава, остало биље које се жање зелено.

Подаци се односе на крмно биље које се узгаја зелено ради исхране стоке. Укључено је и биље за производњу обновљиве енергије. Крмно биље које није коришћено на пољопривредном газдинству, већ је продато за директну употребу на другом газдинству или индустрији, такође је укључено.

Кукуруз за силажу (код културе 602) – Уписују се засијане површине кукуруза који се користи у зеленом стању, за силажу (не за производњу зрна) и укључује све дијелове кукуруза – цијелу стабљику. У засијане површине укључене су и површине које ће се користити за сточну храну у свјежем стању. Укључен је и кукуруз за производњу енергије.

Житарице које се жању зелене (код културе 601) – приказати засијану површину свих врста жита која се жању зелена (као цијела биљка), намијењених за сточну храну као и за производњу енергије.

Дјетелина (код културе 603) – приказати површину под једногодишњом и вишегодишњом дјетелином, без обзира на врсту (црвена, бијела и жута дјетелина). Укључена је дјетелина као главни усјев.

Луцерка (код културе 604) – приказати површину под једногодишњом и вишегодишњом луцерком, без обзира на врсту. Укључена је луцерка као главни усјев.

Остале вишегодишње легуминозе (код културе 605) – приказати засијану површину осталих вишегодишњих легуминоза које се жању зелене (као цијела биљка), углавном за сточну храну, непоменуте до сада (нпр. сточни грашак, грахорица, лупина, сточни боб и др.).

Вишегодишње траве и мјешавина трава (код културе 607) – приказати површине под мјешавином трава намијењених за испашу, сијено или силажу као дио нормалне ротације усјева, које трају најмање једну а највише пет година и засијане су као појединачне траве или мјешавине трава или мјешавине трава и дјетелине или мјешавине трава и житарица.

Остало биље које се жање зелено (код културе 699) – приказати површину осталих ратарских усјева намијењених углавном за сточну храну.

Крмно биље – укупно – приказују се укупно засијане површине. Податак представља збир површина под кодовима култура 601+602+603+604+605+607+699.

Цвијеће и украсно биље (код културе 1201) – приказати површине које су у посматраном периоду биле под цвијећем и украсним биљем. Од тога посебно приказати површину под цвијећем и украсним биљем у заштићеном простору (код културе 1203).

Садни материјал за продају (код културе 1104) – уписују се површине ораница на којима се производи сјеменски и садни материјал за продају. Не обухватају се површине за сјеме житарица, кромпира, махунарки и уљарица, као ни површине на којима се гаје усјеви за сјеме и садни материјал за потребе газдинства (нпр. расад за производњу поврћа на газдинству укључује се у одговарајућу врсту поврћа).

Баште – под окућницом се подразумејева мања пољопривредна површина на којој се гаје пољопривредни производи (поврће, воће-појединачна стабла, грожђе-мањи број чокота и сл.) **намијењени за сопствену потрошњу чланова газдинства**, при чему газдинство може да продаје вишак производа. Уколико газдинство са ових површина константно продаје наведене производе приказати их по одговарајућим категоријама усјева на пољопривредном земљишту. Окућница је обично одвојена од остале пољопривредне површине и најчешће се налази поред куће.

Угари – под угарима се подразумејају површине ораница и башта које се у периоду посматране пољопривредне године нису користиле за пољопривредну производњу, већ су остављене „на одмору“ годину дана и улазе у плодоред (црни и зелени угар). Под црним угром подразумејева се само заорана површина, а под зеленим угром површина која је заорана и засијана усјевима за зелено ђубриво (дјетелина, лупина и сл.).

Коришћена површина ораница и башта – представља збир површина (жита за производњу зрна-укупно + крмно биље-укупно + махунарке-укупно + корјенасто и кртоласто биље-укупно + индустријско биље-укупно + површина под цвијећем и украсним биљем + садни материјал за продају + баште + угари).

Поврће, лубенице и јагоде

Уписују се подаци о површинама које су на дан 23. маја текуће године под поврћем, лубеницама и јагодама и то: приказане површине у **заштићеном простору** (код културе 306, 307, 308, 309, 310, 311, 313, 317, 320, 322, 334, 335, 336, 399) као и површине под **поврћем на отвореном** намијењене индустријској преради или продаји на тржишту (306, 307, 308, 309, 310, 313, 318, 319, 321, 323, 334, 335, 337, 399).

Поврће, лубенице и јагоде - укупно - представљају збир површина на којима пољопривредно газдинство гаји различите врсте поврћа, лубеница и јагода. Укупне површине обухватају површине поврћа, лубеница и јагода које се гаје на **ораницама – на отвореном** (такво поврће намијењено је продаји на тржишту) и **површине под заштитом** (стакленици и пластеници) чија је производња такођер намијењена тржишту.

Површина под пластеницима и стакленицима – Од укупне површине под поврћем на газдинству, исказују се површине под поврћем у заштићеном простору, што подразумејева површине под поврћем на дан 23. маја у стакленицима или под фиксним или мобилним високим покривачем (стакло, тврда или флексибилна пластика).

Стакленици су високи заштићен простор који може, али и не мора, да има уграђене уобичајене инсталације (уређаје за провјетравање, наводњавање, гријање и слично).

Пластеници су високи или ниски заштићени простор од тврде или меке пластике који може, али и не мора, да има угрђене уобичајене инсталације (уређаје за провјетравање, наводњавање, гријање и слично).

Површина на отвореном намијењена за индустријску прераду и продају на тржишту – Уписати површину под поврћем, лубеницом и јагодом на отвореном чији принос је намијењен за продају на тржишту.

Воће и бобичасто воће

Укупна површина воћњака - представља површину земљишта на којима су засађена стабла воћака у плантажном и екстензивном узгоју.

Плантажни воћњаци су они засади у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, њега, прскање и друге мјере). Обично су то засади стабала на већим површинама са одређеним размаком између редова и у реду. **Главна привредна корист од тих земљишта је производња воћа за тржиште.**

Екстензивни воћњаци су полуинтензивни или екстензивни воћни засади који су намијењени углавном за сопствену потрошњу и у којима се не примјењују редовне агротехничке мјере (обрада, њега, прскање и др.).

Очекиван принос раног воћа уписују се подаци о очекиваним просјечним приносима раног воћа плантажних воћњака и то код трешње, вишње, кајсије и малине у одговарајућим јединицама мјере (шифре 404, 405, 409).

Под укупном површином воћњака – подразумијева се површина свих воћњака једне врсте воћа, без обзира да ли су способна да дају род или не, или су још увијек млада и неродна стабла.

Укупна површина плантажних воћњака – представља збир површина плантажних воћњака свих врста воћа .

Виногради

Уписује се површина винограда за сорте грожђа намијењених производњи квалитетних и висококвалитетних вина, сорте грожђа за остала вина као и стоне сорте грожђе.

Површинама винограда – подразумијева се површина винограда, без обзира да ли су виногради способни да дају род или не, или су још увијек млади и неродни виногради.

Виногради укупно (шифра 79) – представљају збир површина по кодовима сорти 501+502+503.

Виногради су они засади у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, прскање и др.). Обично су то засади на већим површинама са одређеним размаком између чокота.

Сорте грожђа за производњу квалитетног и висококвалитетног вина (код културе 502), представљају сортимент грожђа који мора бити достигнутог квалитета и приноса по хектару, те прописане количине степена шећера у грожђу.

Сорте грожђа за остала вина (код културе 503), представљају све остале сорте грожђа које се узгајају за производњу вина, а које нису заштићене и регистроване за производњу вина.

Стоно грожђе (код културе 501), представљају сорте грожђа које се узгајају за употребу грожђа у свјежем стању.

Коришћена пољопривредних површина

КОРИШЋЕНА ПОВРШИНА ОРАНИЦА И БАШТА - унијети податак о површини из табеле Површина кориштеног пољопривредног земљишта.

ВОЋЊАЦИ УКУПНО - унијети податак о површини из табеле Воће и бобичасто воће.

ВИНОГРАДИ УКУПНО - унијети податке о површини из табеле Виногради.

РАСАДНИЦИ - уписати површину пољопривредног земљишта на којој се обављала производња младих дрвенастих биљака – садница, ради накнадног пресађивања. Обухватају се заједно: воћни расадници, лозни расадници, шумски расадници, расадници украсног биља и расадници шумског дрвећа које је газдинство узгајало за своје потребе изван шумског земљишта.

ОСТАЛИ СТАЛНИ ЗАСАДИ - уписати површину на ораницама на којима се посебно узгаја врба која служи за израду разних предмета (корпе и друго).

ЛИВАДЕ - под ливадама се подразумијевају површине обрасле травом која се низ година (пет или више) углавном косе ради добијања сијена. Приказати површину под ливадама, укључујући природне и засијане травнате површине заједно.

ПАШЊАЦИ - под пашњаком се подразумијева површина обрасла травом која низ година (пет или више) углавном служи за испашу стоке. Приказати површину под пашњацима, укључујући низијске и планинске пашњаке заједно.

КОРИШЋЕНА ПОЉОПРИВРЕДНА ПОВРШИНА – Представља збир категорија земљишта: (кориштена површина ораница и башта + воћњаци и бобичасто воће укупно + виногради укупно + расадници + остали стални засади + ливаде + пашњаци).
